

מגד

ישראל חיים

164

אייר תשע"ג

עלון חודשי להנחלת משנתו ומורשתו של מרן הראי"ה קוק זצ"ל

על משנת הראי"ה

"מדינתנו, מדינת ישראל, יסוד כפא ד' בעולם" אורות ישראל ו' ז

סבל נואך של צרות רחניות וחסריות וקה"ק לתיי חפץ מלאי הוד ועדן, באור האידאה האלהית, ולהצליח בזה את כל האדם כלו. למלואה של שאיפה זו צריך דוקא, שצבור זה יהיה בעל מדינה פוליטית וסוציאלית וכפא ממלכה לאמית, ברום התרבות האנושית" (אורות – למהלך האידיאות- עמ' קד).

שאיפתו של עם ישראל כשהתחיל את דרכו הייתה להקים עם שישמור את דרך ה' לעשות צדקה ומשפט, ייעוד זה ה' מייעד לאברהם אבינו: "כי ידעתיו למען אשר יצוה את-בניו ואת-ביתו אחריו ושמו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט" (בראשית יחי ח). שאיפה זו באה מתוך רצון עז להוציא את האנושות מסבל רוחני ומעשי. הסבל האנושי נובע מדרכי התנהגות פסולות. על מנת לממש שאיפות גדולות אלו, עם ישראל זקוק למדינה שתהווה את התשתית ללאומיות, מדינה שתעמוד ברום התרבות האנושית. לא ניתן לממש את הייעוד הלאומי הנשגב הזה ללא מדינה. למדינה יש יכולות שאין לכל פרט ומעבר לכך המדינה הישראלית אמורה להוות דגם לחיקוי לכל מדינות העולם.

בכל יום עצמאות אנו חייבים לעשות חשבון נפש, האם אנו מתקרבים למימוש חזון עליון זה, האם המדינה שזכינו לה בחסדי ה' נמצאת בדרכה למימוש האידיאלים שאנו נושאים כאומה כבר אלפי שנים. התפיסה שמדינה מטרתה להוות "מקלט בטוח" בלבד לעם ישראל הנרדף בגלות, איננה מספקת אותנו.

שאיפותיו הגדולות של עם ישראל בנוגע לעולם כולו באות לידי ביטוי בבית המקדש: "נושאים אנחנו את דענו למרחוק. לא רק בשביל ההטבה הפרטית, של כל יחיד, ולא רק בשביל חוג פרטי של עולם מיוחד, בא סוד העבודה האלהית, כ"א בשביל ההתעלות הכללית של העולמים הרבים, אשר ברוח ד' רבון העולמים נוצרו, להיות הולכים ומתעלים, מתקדשים ומשתפרים, ע"י הוספת אור הנשמה העליונה, הבאה בעקב העבודה האלהית התמימה, המרוכזת בעבודת הקדש והמקדש" (עולת ראייה א עמ' קס). בית המקדש מבטא את רצונו להיטיב עם העולם כולו, ולכן השאיפה למקדש ובנינו בפועל עשויים לשפוך אור על המדינה בכללותה, ולהאיר לנו את דרכנו.

זכינו ובחודש אייר הוקם הבית הלאומי השלישי, וזכינו בחודש זה לשחרור ירושלים שבתוכה ייבנה בית המקדש השלישי, שיבטא את האידיאל העומד בבסיס קיומנו, כדי שהמקדש ייבנה אנו חייבים להעמיק את חיבורנו לאידיאל גדול זה, וזו המשימה העומדת לפיתחנו בתקופתנו.

הרב בניהו ברונר
ראש בית מדרש במכללה האקדמית צפת

הרב ראה בחזונו כיצד המפעל הציוני יקרום עור וגידים ומתוכו תצמח מדינת ישראל. האם לא ניתן להסתפק בעליה לארץ ישראל ללא צורך בריבונות יהודית עצמאית? הרב מביא דעה הווחת בעולם: "אין המדינה האפשר העליון של האדם", השלטון המדיני מגביל את הפרט, הוא דורש ציות לחוקים, תשלום מיסים וחובות נוספות, לרוב מערכות שלטוניות אינן נקיות כפיים במישור הערכי - המוסרי, ובכל אופן כל חברה אנושית חייבת להעמיד בראשה מנהיגים על מנת שתוכל להתקיים, הפרט בסופו של דבר מרוויח מקיומו של שלטון: "במדינה רגילה, שאינה עולה לערך יותר גדול מהכרת אחריות גדולה, שישארו המוני האידאות, שהן עטרת החיים של האנושיות, מרחפים ממעל לה, ואינם נוגעים בה", מדינה רגילה היא כמו חברת אחריות הדואגת לצרכיו המעשיים של הפרט, ואינה עוסקת כלל בעניינים רוחניים. האידיאות נמצאות מחוץ למדינה, השלטון כביטוי של הכלל אינו עוסק כלל בתחום הרוחני, ולרוב הוא נגוע בשחיתות ואפילו בעריצות.

"מה שאין כן מדינה שהיא ביוסדה אידאלית, שחקוק בהיותה תכן האידאלי היותר עליון שהוא באמת האשר היותר גדול של היחיד. מדינה זו היא באמת היותר עליונה בסלם האשר, ומדינה זו היא מדינתנו, מדינת ישראל, יסוד כפא ד' בעולם, שכל חפצה הוא שיהיה ד' אחד ושמו אחד, שזהו באמת האשר היותר עליון". מדינתו של עם ישראל האידיאל חקוק בעצם קיומה, קיים תיאום בין שאיפתם של הפרטים, שאיפות רחניות ובין מהותה של המדינה. מדינתו של עם ישראל שואפת בעצם קיומה לגלות את שם ה' בעולם, "כפא ה'" הוא הגילוי של ייחוד ה' בורא העולם ומנהיגו, שאיפה זו טמונה גם אצל כל יחיד מעם ישראל.

"אמת, שאשר נשגב זה צריך הוא לבאור ארך פדי להעלות אורו בימי חשך, אבל לא מפני זה יחדל מלהיות האשר היותר גדול". לעיתים גם הפרט וגם הכלל ומדינתו אינם מודעים שהאשר היותר גדול הוא גילוי שם ה', יש ימי חושך בהם האידיאל הגדול אינו מתגלה, אבל הוא בוודאי קיים. שאיפה נסתרת לגילוי שם ה' בעולם קיימת אצל כל אחד מישראל ושאיפה זו קיימת גם במדינה שהיא מגלמת את השאיפה הכללית של עם ישראל בעולם.

"בראשית מטעו של העם הזה, אשר ידע לקרא בשם הרעיון האלהי הברור והטהור בעת השלטון הכביר של האליליות בטמאתה-פראותה, נתגלתה השאיפה להקים צבור אנושי גדול אשר "ישמר את דרך ה' לעשות צדקה ומשפט". זוהי השאיפה, שבאה מכח ההכרה הברורה והעזה והתביעה המוסרית הכוללת והרמה להוציא את האנושיות מתחת

"מאת ה' היתה זאת" - פלא צפיית הישועה

שבנביאים - "הרואה", יש מציאות שנסתר ועמוקה יותר ודווקא היא מקור כוחה של המלכות הנצחית המשיחית. הגמרא ביבמות מתייחסת ל"סיבוך" נוסף הקיים במשיחת דוד:

אמר לו דואג האדומי: עד שאתה משאל עליו אם הגון הוא למלכות אם לאו שאל עליו אם ראוי לבא בקהל אם לאו. מאי טעמא? דקאתי מרות המואביה. אמר לו אבנר... הלכה נתעלמה ממך, צא ושאל בבית המדרש. שאל, אמרו ליה: עמוני - ולא עמונית, מואבי - ולא מואבית. (יבמות ע"ב) ויש להעמיק עוד ביסוד נשמתו של דוד על פי דברי הרב (ח' קבצים קובץ ב' אות נ"ג):

לא במקרה יצא דוד מרות המואביה, נשמתו של המשיח היתה מושרשת באותה קליפה קשה של לוט. נפשו של לוט שקועה בעולם נפול ומרוחק. אומרים חז"ל, "מצאתי דוד עבדי והיכן מצאתיו - בסדום" כי שם מצא הקב"ה את דוד. כלומר נשמתו של דוד נמצאת שם בעומק אותו חושך גדול ודווקא שם מתגלית נשמתו כנשמת משיח.

מסביר הרב, כי הקב"ה שותל בתוך עומק החושך הגדול ביותר, נשמה גדולה - נשמתו של משיח. בעת שהיא מופיעה בעולם ומפלסת דרכה ממעמקי החושך העמוק הזה ומצליחה בסיבוכי דורות רבים, סדום ולוט, אדמוניות ויפי עיניים - מרוממת היא את המציאות כולה ומתקנת את ריחוקה מאור ה'.

כותב על כך הרב קוק:

יש עומק רע כזה, שאינו עולה על ידי שום בירור שבעולם, כי אם על ידי העלאת העולמות בכלל. וטוב עליו נופל לפעמים בעמקי תהום כאלה, כדי שיהיה ההכרח דוחק להעלות את העולמות, כי אפילו ניצוץ אחד מהטוב האלהי מכריע את כל העולמות כולם לבוא לידי עלייה... העלאת עולמות... עבודת הצדיקים של הדורות קשורה ברעיון יסודי זה... היא מדת יחידי עולם, ואבות עולם שאור רוח אפיו משיח ד'

זורח בהם, מחשבתם קשורה ביסוד עבודתה. (שמונה קבצים, שם). ניתן לומר כך - רוח משיח ה' נגזר מן העתיד אל ההווה. העתיד המשיחי, האידיאלי מתגלה בסבוכי המציאות המתגלה בכל דור ובנשמת דוד והבאים אחריו טמונה היכולת להנהיג את ההווה לאור העתיד ולרומם את העולמות מתוך גילוי ואמון באור הגנוז במעמקי.

פלא זה הנסתר מעינינו, המתרשמות מחלקיות ההווה מופיע בתהליכי גאולת ישראל והעולמות המתעלים ומתבררים מרוח משיח ה' ההולך ומתגלה בהם.

רבותינו צופי הישועה, הרואים עין בעין בשוב ה' ציון מתבוננים כיצד "מאת ה' היתה זאת היא נפלאות בעינינו" וגם כשרוח דוד המלך מופיעה בסיבוך גדול, האמונה בצמיחת הפלא הזה, שילך ויתגבר מנביעה מליבם קריאת הגאולה המתעוררת ובאה "זה היום עשה ה'", הוא עשאה ולא אנחנו, ולכן "נגילה ונשמחה בו".

הרב מאיר טויבר,

ראש ישיבת נתיב מאיר

בדרשתו המפורסמת, בשנה שבה זכה עם ישראל "לחזור הביתה", קודם מלחמת ששת הימים, נשא הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל, את דרשתו המפורסמת לשנת ה"ט למדינת ישראל. באותה דרשה סיפר את שהתרחש "בקודש פנימה", עת התקבל רשיון האומות להקמת בית יהודי לעם היהודי ובין דבריו כך אמר:

"לפני י"ט שנה, באותו לילה מפורסם, בהגיע ארצה החלטתם החיובית של מושלי אומות-העולם לתקומת מדינת ישראל... לא יכולתי לצאת ולהצטרף לשמחה. ישבתי בדד ואדום כי נטל עלי. באותן שעות ראשונות לא יכולתי להשלים עם הנעשה, עם אותה בשורה נוראה, כי אכן נתקיים דבר ד'... - "ואת ארצי חילקו"! למחרת בא אל ביתנו איש ברית קדשנו, הגאון רבי יעקב משה חרל"פ זצ"ל - היה לו צורך לבוא וכלום ייתכן שלא היה בא?! התייחדנו אז שנינו, רגעים אחדים, באותו חדר קטן ומקודש שב"בית הרב" - ולאן יבוא אז אם לא לשם?! מזועזעים ישבנו ודמומים. לבסוף התאוששנו ואמרנו שנינו כאחד: "מאת ד' הייתה זאת, היא נפלאות בעינינו". [לנתיבות ישראל ג' עח"]

ההתאוששות של שני גדולים אלו משמעותית להבנתם את התהליך המתרחש, כאשר נראה כי התקדמותה של הגאולה משונה ורצופה בחלקיות וקשיים. אמת, פליאה זו מקורה ביסוד מלכות ישראל, במעמד משיחתו של דוד למלך על ישראל. כך לשון הגמרא:

אמר רב שמואל בר נחמני, אמר רב יונתן: דוד אמר: "אודך ה' כי עניתני ותהי לי לישועה". ישי אמר: "אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה". אחיו אמרו: "מאת ה' היתה זאת היא נפלאות בעינינו, שמואל אמר: "זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו". (מס' פסחים ק"ט).

הפליאה הגדולה של כל הנוכחים במעמד המשיחה מובלטת גם בפסוקים עצמם:

"ויעבר ישי שבעת בניו לפני שמואל ויאמר שמואל אל ישי לא בחר ה' באלה" (שמואל א', טז). לשי שמונה בנים, אך ישי מקדש רק את "שבעת בניו" לזבח. דוד אינו נלקח בחשבון. "ויאמר שמואל אל ישי התמו הנערים ויאמר: עוד שאר הקטן והנה רעה בצאן ויאמר שמואל אל ישי שלחה וקחנו כי לא נסב עד באו פה". נראה כי ישי אינו מתנדב להביא את דוד, גם דבריו של שמואל "כי לא נסוב עד באו פה" מעידים על עוצמת התנגדותו של ישי להבאתו של דוד.

אכן המדרש מתאר את האווירה השוררת קודם משיחת דוד: "וישלח ויביאהו והוא אדמוני עם יפה עינים וטוב רואי, התחיל שמואל מזלזל בו, מיד קצף עליו הקב"ה ואמר לו קום משחחו כי זה הוא. קום - בגערה אמר לו, קום מלפניו, משיחי עומד ואתה יושב? וכשמלך מהו אומר 'אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה' ". (תנחומא וירא ו').

כנראה כי בעוד ש"האדם יראה לעיניים" ואפילו הגדול

שיפוץ בית הכנסת וקבר ר' יהושע בפקיעין

היישוב היהודי בפקיעין שבגליל ידוע ומפורסם כיישוב שלא פסק להתקיים גם לאורך אלפיים שנות הגלות, וראוי לעסוק בו ובקברות הצדיקים שסביבו בחודש אייר, תקופת העלייה ההמונית לקברות הצדיקים שבגליל.

לפי כתבה בעיתונות על היישוב העברי בפקיעין, כחצי שנה לפני כתיבת האיגרת שלפנינו,¹ בחורף תרפ"ב נכתב: "בית הכנסת הישן הולך וחרב ואין די העדה משגת לעשות תיקון יסודי". מוזכר שם שהרב קוק פנה כבר אז לוועד הלאומי בנדון, ובעקבות פנייתו, יצאה משלחת בחורף תרפ"ב, בשיתוף עם הקק"ל לברר ולאשר את המצב. יצחק בן צבי, לימים הנשיא השני של מדינת ישראל, היה נציג הוועד באותה משלחת. חזית בית הכנסת המדובר כאן, מתנוססת היום על צדו האחורי של שטר 100 ש"ח, מכיוון שכן צבי, שדיוקנו מופיע על השטר, חקר רבות את פקיעין בספרו "שאר ישוב", ואף רכש שם דירה כנראה מתוך קשר אישי עמוק של בן צבי עם היישוב פקיעין, שאולי התפתחה בעקבות פנייתו המקורית של הרב.

באיגרת ועד איכרי פקיעין מתאריך כ"ג בתמוז תרפ"ב לרבנות הראשית (גט 24 במרכז התיעודי, שנכתב כשבוע לאחר איגרת זאת של הרב), נכתב כבר שנה לפני כן, שהרב קוק הואיל להוציא קול קורא "לעזרת היישוב ולבית קדשו", אך הישועה הכלכלית טרם הגיעה, למרות החורף (ונזקיו הנוספים הצפויים) שמתקרב ובא. האיגרת הבאה היא עותק מוקלד שיצא ממשרדו של מרן הרב קוק זצ"ל לגוף יהודי בניו יורק, שטרם פורסמה, והיא כנראה תגובתו של הרב לפנייה של הוועד הלאומי מ"ב בסיון תרפ"ב (גט 5 במרכז התיעודי). באותה איגרת, חזר יצחק בן צבי, והודה שאין לוועד הלאומי אמצעים לעזור ולהיענות לפנייתו המקורית של הרב, וחזר וביקש מהרבנות הראשית שהם ישיגו את הכסף לשיפוץ בית הכנסת העתיק של פקיעין, והקמת אהל מעל הקבר המיוחד לתנא ר' יהושע בן חנניה.

ט"ו תמוז תרפ"ב.

לכבוד ועד העזרה המאוחד, הועדה הדתית,

ניו יורק.²

אדונים נכבדים

א. בית הכנסת העתיק שבכפר פקיעין³ עומד במצב רעוע,⁴ כבר בקש המושל להרוס אותו משום סכנת נפשות, אלא שעל פי בקשת ראשי העדה ניתנה ארכה לקיום הבנין.⁵ אם יפול חס וחלילה בית הכנסת הזה, ישאר המקום בלי בית תפילה גם כן, וזה יביא הרס להיישוב כולו בכפר זה, שהוא שריד מיישוב עתיק מאוד.⁶ לתיקון בית הכנסת הזה דרוש לכל הפחות כמאה וחמישים לירות מצריות ואנו חושבים שבשים לב להצד הדתי והיישובי שיש בדבר זה,⁷ כי היה ראוי שתואילו אתם מצדכם לקבל עליכם את המצוה הזאת,⁸ להצלת פינה חשובה זו בארץ הקודש.

ב. סמוך בכפר זה נמצא הקבר המיוחד⁹ להתנא ר' יהושע בן חנניה.¹⁰ מושל עכו¹¹ בקר את המקום¹² ונדר שמן לכבוד התנא, הקדוש ליהודים וגם לדרוזים. תושבי המקום קוראים לו בשם "הצדיק היהודי". הדרוזים הביעו את רצונם להמושל לבנות אהל על קבר התנא, והיהודים טענו שזכות הקבר שייך ליהודים,¹³ המושל הביע את הסכמתו ורצונו, אם היהודים ישתדלו לבנות בית על המקום הזה. אנו מעוררים את תשומת-לבכם גם לדבר הגדול הזה לעזור מצדכם שלא יהפך קבר התנא הקדוש הזה לנחלת זרים.

אנו מחכים לתשובתכם

בכבוד רב

(אברהם יצחק הכהן קוק)¹⁴ הנשיא

1. "שרידי היישוב העברי בכפר פקיעין", דאר היום, 10 בפבר' תרפ"ב, עמ' 4.
 2. ועד העזרה המאוחד המכונה באנגלית "הג'וינט", נוסד שמונה שנים לפני כן, בשנת תרע"ד/1914, זמן קצר לאחר פרוץ מלחמת העולם הראשונה, כדי לעזור ליהודים בארץ ישראל ובמזרח אירופה אשר סבלו חרפת רעב. הוועד הוקם על ידי כמה ארגוני סיוע שונים, והייתה שם גם ועדה דתית לעסוק בצרכים הללו.
 3. המסורת המקומית מספרת שבית הכנסת הוקם במקום בית מדרשו של ר' יהושע בן חנניה. התגלו שם שני לוחות אבן עתיקים מימי בית שני אשר היו ככל הנראה חלק מבית כנסת קדום, עם תבליטים של מנורה, שופר, מנחת (המעידה על המודעות שלהם לעבודת המקדש) ולולב. ניתן לראות את ביכ"ג באתר, <http://www.tsel.org/eretztzadikim/pekiinbc.jpg>.
 4. באגרת הנזכרת של בן צבי מ"ב בסיון, מפורט "התקרה והקירות נבקעו".
 5. באגרת בן צבי מפורט שהארכה התקבלה מאת הנהיב הרברט סמואל.
 6. היישוב פקיעין הינו יישוב עתיק וימין בגליל העליון אשר על פי הערכות ארכיאולוגיות היה קיים כבר בימי ההתנחלות של יהושע בן נון. ביישוב התקיימו חיים יהודים רצופים ופעילים לאורך הדורות, ובמיוחד בתקופת המשנה. שם מוזכרים כמה תנאים חשובים שהיו במקום. משתמע מקהלת רבה י, יא, שהמנורה שם התחבאו ר' שמעון בר יוחאי ובנו ר' אלעזר, היה בפקיעין, ומוסיף המהר"ל, חדושי אגדות ג, עמ' רטז, שפקיעין הוא "מקום מיוחד בעולם לדברים קדושים אלוקים". באותה שנה, לפי הד"ח של בן צבי (לעיל הערה 1), היו בפקיעין 250 דרוזים, 180 נוצרים, ו-48 יהודים (מ-14 משפחות). מצוין שם שליהודים אין בהמות, אין שוחט, והיה שם רופא, אך עזב.
 7. ראו הרצב"ה קוק, קנין תורה (ערך: ר"י אלנקוה), ירושלים תשמ"ה, מוצגש"ק פרשת תצוה תשל"ח, שהדגיש רבנו את החשיבות לחדש את היישוב היהודי בפקיעין.
 8. בעבור כשלושים שנה, בשנת תש"י, בית הכנסת עבר שיפוץ ביזמותו ומימון של הנשיא דאז, בן צבי.
 9. הקבר מתואר באגרת הנזכרת של בן צבי מ"ב בסיון תרפ"ב, כ"סמוך לפקיעין על ידי המעין טיריה". אמנם הר"ח ויטאל מצוין שר' יהושע קבור בצפת, והן בן צבי, שאר ישוב, עמ' 185-186, והן ד' וילנא, מצבות קודש בארץ ישראל, עמ' שפא, מתלבטים ע"פ המקורות אם הקבר המדובר הוא אכן של ר' יהושע, ו"נטוים" לטובת האמורא ר' אושעיה איש טיריא, אחרים הציעו שמדובר בקבר ר' יוסי דמן פקיעין, השערה המשתלבת עם מסורת הדרוזים המכנים לקבר "יוסף הצדיק". בספרו "שער הגלגלים" מספר הר"ח ויטאל על הדרך לציון של ר' יוסי: "בזה ההר יש כמו בקוץ סלעים בעיגול ממנו, ובאמצעיתם הוא המקום שנתקבצו שם הרשב"י ע"ה ותלמידיו, ללמוד שם ספרא דציונותא דפרשה תרומה, ובאותו מקום עצמו קבור ר' יוסי דפקיעין". קבר זו אכן קדוש עד היום גם לדרוזים כפי שמתואר באגרת, וניתן לראות באתר <http://alturl.com/zqosb>. ציון הקבר שופץ אף הוא ע"י בן צבי בכוחות נשיאותו. הוא שופץ לפני כן ע"י רבי חביב חיים בכור דוד סתרון, מגדולי חכמי טבריה, שנפטר תרס"ז. http://www.snunit.k12.il/heb_journals/aretz/27402.htm.
 10. ר' יהושע בן חנניה, תנא בדור השני, מתלמידיו של רבי יוחנן בן זכאי ורבו של ר' עקיבא. כיהן כראש ישיבה בפקיעין שבגליל. סתם ר' יהושע המוזכר במשנה ובתלמוד בלי הזכרת שם אביו הוא אותו רבי יהושע בן חנניה.
 11. בתקופת המנדט הבריטי שימשה עכו כבירת נפת עכו במחוז הגליל. יתכן ומושל העיר היה מוסלמי.
 12. לפי האגרת של בן צבי, ביקר מושל עכו בחודש ניסן תרפ"ב.
 13. הוסיף בן צבי באגרתו, "המושל שאל את השכנים (כנראה, הדרוזים עצמם) והם הודו בה", שזכות הקבר שייכת ליהודים.
 14. בידון במרכז התיעודי בבית הרב, עותק האגרת המוקלד ממשרדו של מרן הרב קוק, ולכן חתימתו של הרב חסרה, ורק כותרתו "הנשיא".

ארץ ישראל לעם ישראל על פי תורת ישראל

מדברי הרצי"ה כמנהיג צבור

ברכה ליום העצמאות

ג' אייר התשל"ז

--- אל כל אחי ורעי, קהל הקודש הנשגב, המתכנס היום הזה השעה הזאת ממש בהיכל תפארתה של תורה ורוממות קודשה, ישיבתנו המרכזית הנאדרה בקודש. זה היום עשה ה' נגילה ושמחה בו!
 כל עצמותי הלוא תאמרנה היותי אתכם ממש בחגיגת הקודש הישראלית שלנו של כולנו. אימרת הקודש הידועה, אשר במקום שמחשבתו של האדם נמצאת, שם הוא נמצא באמת בפועל קבועה וקיימת ומתקיימת אלינו בכל תוקפה ועוזה, כל מלוא שפע ברכתו של מרן רבן של ישראל, הכהן הגדול והקדוש אבא זכר צדיק לברכה, עלינו ועל כל ישראל ממרום חמדת עדנו ואמיתו, מופיעה ומשכבת ביום השנה העשירי הקודש הזה הנפלא לשכלולה של ירושלים, בירת נצח קודשנו תפארתנו, ליבם של ישראל ושל ארץ חיינו כולה בשלמותה המוחלטת לישראל ואורייתא, ולכו מחיל אל חיל יראה אל אלוקים בציון, לראותנו בטוב ירושלים, השקולה ומרוכזת ככל נחלת אבותינו כולה. עמ' רעג לנתיבות ישראל בצפיית ראיית הישועה השלמה - נאמנכם.

י"ד חשוון התשל"ז

הופעה של קידוש השם

אגרת לנציג ישראל בא"מ, מר חיים הרצוג

שלום וברכה מרובה ליקירי נכבדי מאד הדגול ועלה מרובות ישראל;
 נציגנו לעומת אומות העולם מר חיים (בהג"י) הרצוג

מכל רחשי לבבי ונפשי הנני בזה להביע לכבודך את רחשי התודות, ההכרות, ההערצות, אשר יהגה אליך כל בית ישראל על הופעתך הנאדרת, המכובדת והנשגבה לגילוי כוח זכותנו וקנייננו, על מערת המכפלה אשר בקרית ארבע היא חברון, ממקור תורת אמת של דברי אלקים חיים בורא עולם וקורא דורותם, לעיני קבוצת אומות העולם.

כן תוסיף, תרבה, תגדיל, תאדיר גילוי קידוש השם, הבוחר בעמו ישראל וארץ נחלתו, אשר לעולם עומדת ותעמוד בברית נצחה האלקית, בצפיית גאולתה השלימה, בשיבת בניה לגבולם בשלימות, לעיני כל אפסי ארץ. במלוא תוחלת הישועה השלמה בכל חביבות חשיבות והיקר.

שם עמ' רסו

ליקטה וערכה: שושנה רייך

כ"ד ניסן התשל"ז

ירושלים - לישראל

"ירושלים קדושה לשלוש דתות"

להם, לגויים, היא קדושה של קברים וחורבן, לנו היא קדושה - קדושת חיים, של עיר בירתנו הנצחית, קדושה של שלימותה ועיקרה של ממלכתיותנו, של השראת שכניתנו ונבואתו ומתוכנו על כל אפסי ארץ.
 לנו היא משוש לכל הארץ, היא מרום הרינו וגיא חזיונינו.
 לנו אבניה אבני חומת בית מקדשנו ומשגב תפארתנו.
 גם כאשר הוכנו בחול ואח"כ הוקדשו, וגם כאשר התחרבו - אבני - לבבות הם לנו. ולנו מחיצותיה-מדרגותיה תפיסות קליטות הן לנו לערכי מעלות קדושתה ואחיזות ממשותה המעשית בהלכות הליכות חיינו. לנו היא כולה עיר הקודש והמקדש, וכולה מקדש. לנו היא מרוסמת מתוך כל ארץ חיינו כולה, ואיתה ועל גבה.
 ירושלים - הרים סביב לה, וה' סביב לעמו מעתה ועד עולם.
 ירושלים היא המקודשת מתוך כל ארצנו כולה, ומחברת את כולנו כאחד בהעלותנו כולנו כאחד להראות פני ה' אלקינו.
 ירושלים היא מנוחתנו ונחלתנו והיא מתברכת לנו מתוך נקודתה הפנימית של ציון.
 לנו היא נקראת בשמו של הקב"ה, והיא קיימת ומתקוממת ומושבת למקומה ומתחדשת ומשתכללת, עד שוב ה' שיבת ציון וכינוס בניה לגבולם.

שם עמ' רע"ב

בעת הדלקת משואה, התשי"ז

ט"ב אדר התשל"ח

לאמיתה של ארץ ישראל

הארץ היא של ישראל, ישראל הוא עם הנצח, החי וקיים, דור הולך ודור בא, והעם חי וקיים, גם עם כל חליפות הזמנים והדורות - והקורות כן שר הולך ושר בא, שר ישראלי או שר נכרי, והאומה הישראלית, והארץ הישראלית של האומה הזאת, לעולם היא עומדת וקיימת בכל תקפה ותמימותה. עם שובנו הביתה, אל ארץ חיינו ובראשה אל ירושלים מרכז קדש חיינו ונחלת אבותינו ובירת נצח מדינתנו, הודענו אל כל עם ישראל ואל כל העולם כולו כי הנה באנו הביתה, ברוך השם, ואין כל כח בעולמנו אשר יזיז אותנו מכאן. שם עמ' שי

עלון חודשי בהוצאת "בית הרב" רח' הרב קוק 9 ת.ד. 6275, ירושלים 91062 טל: 02-6232560, פקס: 02-6242908 betharav@zahav.net.il www.moreshet.co.il/beit-harav ניתן לקרוא את העלון "מגד ירחים" גם באתר: www.yeshiva.org.il עיצוב גרפי: ש. יוסטמן עריכה: שושנה רייך

מגד ירחים